

## تربیت بدنی و اهمیت آن از نظر حرفه و شغل

### « نطق آقای توماس گیبسن در تالار دارالفنون »

نصیحتی که در این مجلس ایراد شده و صحبت امروز هم یکی از آنهاست دو مقدمه اساسی داشته‌اند :

اول - سعادت هر کشور بسته بمقدار خدمتی است که طبقات آن انجام میدهند  
دوم - سعادت افراد کشور بسته باینست که در شغل و حرفه که برای خود انتخاب کرده‌اند مفید و خوشحال و موفق باشند یا مملتی میتوانند یایه تحصیلات و استعداد شاگردان را بالا برده و آنها را از روی این استعداد و قابلیت بکارهایی که احتیاج دارد وادار نماید  
تا بحال این سبک تعیین مشاغل را هیچ ملتی بکار نبرده و اگر هم عملی باشد با وضعیات اجتماعی امروز پسندیده نیست هر شخص در انتخاب شغل آتیه خود آزاد است برای اینکه انتخاب مشاغل با صحت و درستی انجام گرفته و در بین حال سعادت فرد و کشور را منظور بداریم لازم است اصولی را که شغل زندگانی باید طبق آن انتخاب شود مورد بحث قرار دهیم و بعد مشاغل مختلفه را از روی این اصول بسنجیم  
تمام مشاغل و حرف دنیا سه طبقه تقسیم میشود و شما در مرحله اول باید مشاغل خود را بین این سه تمیز دهید

طبقه اول - مشاغلی هستند که استعداد مخصوص لازم ندارند : باربرها - مقنی‌ها - نوکرها - و کارگران - دهقانان ، موزعین پست ، سورچی‌ها و اکثر مردم دنیا باین کارها که اطلاعات و تخصص‌های فنی چندانی نخواهد اشتغال دارند - دست مزد این خدمات نسبتاً کم ، کار آن خسته‌کننده میباشد و بندرت اتفاق می‌افتد که باعث ترقی شخص بشود معذک دنیا باین نوع کار احتیاج دارد و از بین بردن آن مشکل و غیر ممکن است اشخاصی که باین مشاغل اشتغال دارند نباید سرزنش شوند بلکه باید بآنها مساعدت و همراهی کرد که فکر خود را توسعه دهند

طبقه دوم را میشود کارهای تخصصی بنامیم یعنی اموری که بدون تخصص آنها نمیشود انجام داد

کارکنان طبقه مذکور هم هرچند خیلی زیاد هستند ولی از طبقه اول کمترند اغلب شاگردان آموزشگاهها داخل این طبقه میشوند هرچند بعضی از آنها فکر ترقی بیشتر و دخول بشاغل عالیتری دارند ولی در نتیجه عدم موفقیت یا اجباراً داخل این طبقه میشوند  
اعضاء این طبقه دارای تخصص فنی ولی در حقیقت مجری نقشه‌ها و دستورهای دیگرانند :

بناء - خیاط - مکانیک - نجار - انضاء دفتری ادارات - مکانیک های الکتریک و صدها مشاغل دیگر را میتوان در ردیف طبقه فوق اسم برد از ابتداء تاریخ اشخاصیکه داخل این دسته شده اند مردمانی بوده اند که مدت زیادی زیر دست استادان ماهر زحمت کشیده و بعداً توانسته اند جای آنها را بگیرند ایامی که زیر دست استادان کار کرده اند فقط حواس خود را جمع یاد گرفتن رشته تخصصی و طرز کار استاد نموده اند و ابداً باینکه زحمات آنان چه خدمتی بعالم تمدن و چه خدمتی بهممنوع خواهد نمود توجه نکرده اند. پس ازدوره تحصیل یکی از آنها بنائی شده که همیشه طبق دستور مهندس کار کرده و یا قالی بافی که تشه دیگری را عمل آورده و یا عضو اداره که هرچه از ما فوق باو دستور داده اند اجرا نموده است.

تفاوت بین کار های عادی و کارهای تخصصی زیاد است و بهمین درجه نیز ارزش این دو برای دنیا سنجیده میشود. این قبیل مشاغل برای سعادت بشر لازم و چون تحصیل آن مشکلتر و قوای فکری در آن بیشتر بکار میآیند ارزش آن هم از نظر مادی وهم از نظر موفقیت شخصی و از نظر خدمتی که انجام میدهد زیادتر میباشد.

بالا تر و مافوق دو طبقه مذکور طبقه سوم است که آنرا شغل عالی میتوان نامید. اعضاء این دسته عبارتند از دکترها - قضات - تجار معتبر - مهندسين - نقاشان بزرگ - موسیقی دانها - علما - مدیران - آموزگاران برای بعضی از این طبقه به نسبت تحصیلات هر کدام رتبه هائی قائل میشوند مانند دکترهای حقوق - طب - تعلیم و تربیت - مهندسی تجارت صنایع ظرفیه، علوم، و موسیقی شغل عالی چیست و ما چرا این شغل ها را از طبقه اول و دوم بالاتر میدانیم و چه چیز باعث امتیاز است؟ البته تمام امتیازات آنرا نمیتوان در اینجا اسم برد ولی فقط به مهمترین آن اکتفا میکنیم.

اول - شغل عالی عبارت است از حرفه که محرک کارکنان آن ایده آل خدمت بنوع و انسانیت و میهن است، و نفع شخصی و خودخواهی علاقه باین حرفه را تحریک نمینماید و بزرگترین خدمت بعالم انسانیت شمرده میشود.

دوم - شغل عالی بکاری گفته میشود که انجام آن مستلزم اصلاحات عالی دقیق و تسلط فنی باشد.

سوم - شغل عالی علاوه بر تجربیات و آزمایش عملی مستلزم بررسیهای نظری و فکری زیاد است.

چهارم - شغل عالی بحرفه گفته میشود که کارکنان آن مادام العمر از آن دست نکشند و در تمام دوره زندگی بآن علاقمند باشند.

پنجم - شغل عالی حرفه ایست که موفقیت در آن بسته بنهایت کوشش و عشق و علاقه است.

ششم - شغل عالی کاری است که هیچوقت بحالت رکود نمیآید و پیوسته نتیجه تحقیقات و تشبیهات دیگران بآن اضافه میشود و شخص اگر بخواهد از ترقیات و پیشرفت آن

عقب نماند باید همیشه تغییرات و تحقیقات جدید در آن رشته را بررسی کند

هفتم - شغل عالی حرفه ایست که قیمت و ارزش آنرا با پول و حقوق ماهیانه نمیتوان تعیین کرد هر چند اجرامادی آن نیز از دو قسمت اول و دوم بیشتر است قسمت های فوق را در موقعیکه تربیت بدنی را از نظر شغل فنی بیان کردیم بیشتر شرح خواهیم داد (شاید بعضی از ناطقین شغل خود را در ردیف اول قرار داده از تمام کارهای دیگر مهمتر قلمداد کرده اند ما هم با آنها موافقیم و البته باید شغل خود را از همه بالاتر بدانند) بعقیده بنده ، تعلیم و تربیت از بزرگترین و مهمترین احتیاجات اجتماعی است و بهمین دلیل باید آنرا مهمترین مشاغل دانست مناظره و مباحثه در اطراف آن هم بی مورد و مثل اینست در سرائیکه هوا ، خوراک و آب کدام برای بدن انسان مفید تر است مباحثه کرده باشیم همه میدانند که آنها هر کدام مستلزم دیگری هستند و بدون هیچیک امرار حیات مشکل است . نباید سؤال کرد که کدام مهمتر است بلکه باید این سئوالات را از خود بنماید که موفقیت من در کدام حرفه است کدام مرا خوشحال نگه میدارد و بوسیلهٔ کدام بیشتر میتوانم بهین و کشور خدمت کنم ؟ از این مباحثات سه نتیجه باید گرفت : اول اینکه هر شغلی در فکر شغلی که موفقیت خود را در آن بداند افتاده خود را برای آن آماده سازد دوم اینکه در این انتخاب تعلیم و تربیت را هم که یکی از بزرگترین طرق خدمات اجتماعی است در نظر داشته باشد . سوم قدر و منزلتی برای شغل تربیت بدنی که شعبهٔ از تعلیم و تربیت است و شاید از تمام جالب تر و گرانبهار تر میباشد قائل شود از شما تقاضای انتخاب این شغل را نمیکم فقط میخواهم در نظر داشته باشید و ما شما را در این فکر هدایت و راهنمایی خواهیم کرد محرك شغل تربیت بدنی همانا حسن قوی نوع پروری و خدمتگذاری است گرانبهارترین مایلك دنیا و هر کشور افراد و مردم آن کشوراند چه خدمتی بالا تر از آنکه برای کشور افراد سالم و قوی البینه تربیت کنیم که دارای اندام متناسب و قوی و روح سالم باشند ؟ چه عملی مفید تر و مؤثر تر از اینکه با ایجاد اخلاق و صفات هموضان را از يك مهلكه بزرگ رهانیده به ایدآلها و آرزو های خودشان راهنمایی کنیم

در تاریخ تمدن بشر تعلیم و تربیت اولین خدمتی بوده است که بعالم انسانیت شده چرا اول بوده ؟ برای اینکه اصولاً ضروری است . این نکته قابل انکار نیست که تمام کار هائی که اسم برده شد و مشاغلی که بفکر ما رسیده بدون مقدمه تعلیم و تربیت اساسی ندارد و تربیت بدنی شاخهٔ تازه از درخت تعلیم و تربیت است که صدها سال پیش اساس تربیت بوده است و هر چند در قرون اخیر چندان توجهی بآن نشده امروز مجدداً باین معنی پی برده ایم که تعلیم و تربیت بدون آن ناقص است و در صدد اصلاح گذشته بر آمده ایم نژاد بشر از حیث قوت بدن و صحت مزاج ضعیف شده و باید دوباره تقویت شده فرصت و موقعیتی که مریان تربیت بدنی در ساختمان بنیان استعداد دانش جوان دارند و سبک تربیتی که بکار میبرند از تعلیم هر آموزگاری مؤثرتر است اجرای عملیات ورزشی ما تخصص و اطلاعات بد میخواهد اخلاق

اجتماعی لازم دارد و ملکات فاضله را می‌طلبد هیچ رشته دیگر تعلیم و تربیت نمی‌تواند این را ادعا کند. ما بآنچه شاگرد میدانند اهمیت نمی‌دهیم می‌خواهیم ببینیم با آنچه میدانند چه عملی انجام می‌دهد و چه کاری از او ساخته است. می‌خواهیم صفات: شجاعت، جوانمردی، علاهت، جانفشانی و فداکاری میهن دوستی و شاه پرستی و تمام سجایای اخلاقی که در دوره زندگی او را بالا خواهد برد در میدان ورزش مشاهده کنیم.

امروز بهترین فرصت است که بتوان باین سر زمین خدمت نمود می‌توانید شخصاً در راه میهن خدمت کنید یا اینکه علاوه بر خدمت یک عده افراد فداکار برای میهن تربیت کنید. این شغل و فن شریف است که بر پایه خدمت و فداکاری بنا شده و تا حقیقتاً حس فداکاری داشته باشید از عهده این کار بر نخواهید آمد.

اگر در این اقدام موفق نشوید شکست آن متوجه خود شما و بدبختی آن متوجه صدها جوانانی خواهد بود که زبردست شما واقع شده اند اصول تربیت بدنی مربوط به علوم بیشماری است اگر بخواهید از این فن برخوردار شوید باید مقدمه علوم: فیزیک و شیمی - معرفت الاعضاء، روان شناسی و علم الاجتماع را بدانید و آنها را عملاً در بهداشت و تعلیم و تربیت بکار برید باید در صدها بازی و ورزش های مختلف مهارت داشته بدن خود را قوی جست و چالاک تربیت کنید بازهم کافی نیست باید دارای روح و قوای مدیریت بوده و از عهده تنظیم و ترتیب و تشکیلات اداری بر آید از نظر مربی تربیت بدنی عملیات ورزش بازیها - اسبور - مسابقه ها، حرکات موزون و غیره فقط وسیله تعلیم و تربیت است و نتیجه که از عملیات ورزش حاصل میشود همان است که فلسفه تعلیم و تربیت بیان کرده متأسفانه در اجرای برنامه تربیت بدنی توانسته ایم آنچه منظور حقیقی این فن است بدست آوریم مریانی که واجد معلومات کامل این شغل باشند نداریم عجالتاً ابتدا و روز شروع است اشخاصی که اهمیت شغل تربیت بدنی را از آنچه دیده یا شنیده یا خود سابقه دارند قضاوت مینمایند در اشتباه و بمقصود و منظور اصلی پی نبرده اند بیائید و آتیه را در نظر بگیرید اشخاصی باید پیدا شوند که آموزگاران ورزش آموزشگاهها را تعلیم دهند و بهتر تربیت کنند احتیاج به مدیران تربیت بدنی در ایالات و ولایات و رؤسای آموزشگاه های ورزشی و مریان تیم ها و دسته های قهرمانان المیک است احتیاج مهربی به متخصصین است و بازهم خواهد بود با این بیاناتی که شد کدام مشاغل دیگر میتواند همچو میدانی بدست شما دهد.

میدان حاضر است ولی باید قبلاً خود را برای بردن گوی آماده سازید باید مثل کارگری بتوانید با دانستن کمی حرکات بدنی، مختصری بازی و اسبور، قدری بکس و کشتی و با اطلاعات محدودی از قواعد و مقررات ورزشی شغلی پیدا کنید ولی ناگفته نماند که باین راه بجائی نخواهید رسید فقط عده کمی موقعیت امروزی را تشخیص داده و خود را برای استفاده از این فرصت آماده خواهند ساخت شما کدام شونده خواهید بود اولی یا دوم چنانکه ذکر شد تربیت

بدنی تحصیلات و بررسیهای جامعی میخواهد و اس اساس آن بر علومی که بیان شد بنا شده و  
 همیشه در چند هفته و چند ماه حتی اطلاعات مختصری از آن بدست آورد  
 هیچ تغییر و جنبشی در اول و دلمه نقرات آزموده و مجرب نداشته بعداً  
 به تناسب احتیاج و ازدیاد داوطلب بر وسائل فنی کار افزوده خواهد شد و ناچار باید بر  
 عده مربیان و دوره تحصیل افزوده شود. اسسال در اردوی منظریه قریب پنجاه نفر برای  
 تسلیم ورزش داوطلب شدند و این عده پس از پنجاه روز تحصیل هم بکار گماشته شدند و  
 باز هم محل موجود است قطعاً سال آتی داوطلب زیاد تر خواهد بود و در آتی نزدیک عده  
 متوجه خواهند شد که این شغل از اغلب کارها جالبتر و دست مزد آنها از سایر امور  
 معارفی و اکثر ادارات متناسب بیشتر است آنوقت دوره تحصیلات هم باید کامل شده و بر  
 سالهای تحصیلی افزوده گردد

با در نظر گرفتن آنچه ذکر شد داوطلبان این شغل دو نتیجه باید بگیرند :

اولاً - تحصیل در فن تربیت بدنی امروز خیلی سهل و آسان و بتدریج مشکل

و سخت میشود

دوم - تربیت بدنی بقدری سریع جلو میرود که اشخاصی که در آن کار میکنند وزحمت

ترقیات خود را در جلو چشم بخوبی و شاید بهتر از سایرین میبینند فعلا حال مسابقه را دارد پیدا

میکند و هر قدم این رقابت زیاد تر شود دائره فرصت تنگ تر خواهد شد میگویند مشاغلی

که داوطلب آن باندازه محل خالی باشد شاد و بسته است در میدان تربیت بدنی ترقی هر شخص

بسته بدرجه استعداد ، ایافت و قوای فکری اوست **شغل تربیت بدنی حیاتی و سر یک عمر**

**است یقیناً به حالت رکود و خمود نمیروند و این جنبش بی حرک نمیمانند با**

**توجهات اعیان حضرت همایون شاهنشاهی و تشویقات عملی و سرپرستی**

**والاجمعت همایون ولایعهد هیچجایی که در این امر حیاتی بین توده مردم**

**تولید شده ابداً ساکت نخواهد ماند .**

تربیت بدنی امروز مانند سابق منحصر بحركات ورزشی نیست که مربیان پس از

عهده آن بر نیابند امروز آنها جزء علوم تربیتی محسوب میشود وظیفه مربی تربیت بدنی

دادن تشکیلات ، رسیدگی ، تعلیم دروس و مراقبت است عملیات نایش توسط جوانانی که برای

این شغل حاضر میشوند اجرا میشود تربیت بدنی مربیانی علاقه مند ولایق را برای انجام

وظیفه دعوت میکند

این مقدمات و اطلاعات و طرز عمل ممکن است تا مدتی در یک حرفه جدید در

صورتیکه موضوع رقابت در پیش نباشد کافی بوده و نتایجی هم به بخشد ولی بدون شك وقتی

اشخاص لایق و کاردان و صمیمی و جدی تری پیدا شوند گروه اول ناچار مطابق مقتضیات

وقت نبوده بحکم طبیعت باید کناره کنند

این تربیت ما را به مرحله امتحان دیگری رهبری میکند یعنی در شغل عالی دائماً شخص ناچار است که دامنه بررسیهای خود را توسعه داده برای تکمیل اطلاعات و رفع نواقص کار خود بکوشد و از ترقیات و اکتشافات جدیدیکه همکاران او در ضمن عمل با آنها بر خورده اند مطلع گردد و طرز کار و رویه هر يك را با نتایج حاصله سنجیده و مزایای آنها را دریابد اگر بدین ترتیب با سیر ترقیات فن خود پیشرفت در جاده صحیح ترقی سیر میکند و الا مقهور پنجه های قوی رقابت میشود که قبلاً هم متذکر شد آنوقت غایت مطلوب را در داشتن کار و مختصر ترقی و شادیا و موفقیتهای محدود میداند ترقیات تربیت بدنی در چند ساله اخیر ناچاراً متصرد را واضح میکند تغییرات اخیر در برنامه ورزش بکلی نقطه نظر و منظور تربیت بدنی را عوض نمود یعنی قبلاً تمرینات و مشتقهای بوقوع اجرا گذارده میشد که تنها بدنها را قوت و صحت مزاج میبخشید ولی امروز علاوه بر این مقصود نتایج عالی دیگری را نیز طالبیم عده ای از ما که تعلیمات اولیه ایشان منحصر به تمرین هائی موسوم به ژیمناستیک و حرکات سوئدی بوده باین نکته پی برده اند که برای توسعه و تکمیل اطلاعات و عقاید خود باید طرح و برنامه تازه ای بکشیم تا بتوانیم همدوش و پیاپی ترقیات این حرفه قدم بردارند دیگر نمیرسیم بدنهای شاگردان ما قوی یا ضعیف است؟ آیاتنومند قوی و سالم هستند؟ بلکه میگوئیم آیا بدنها و قوای ایشان بجندی رشد کرده و مهارت لازمه را دارند که حرکات و کارهای آنها که اراده داشته و احتیاج دارند انجام دهند و نیز از عهده انجام وظائف مفیده خود برمیآیند مهارت دیگر فن تربیت بدنی از تاکید در اطراف ساختمان و هیكل تغییر نموده خاصیت و طرز کار ابدان را تاکید مینماید کعبت را طالب نیست کیفیت بدن را میخواهد تکمیل نماید این ترقی و تغییر اساسی شروع شده اشخاصیکه در این حرفه صرف عمر میکنند باید یا همراه سیر ترقی پیش بروند یا عقب بمانند از این قبیل تحولات بسیار است که مریبان فعلی و آتی تربیت بدنی باید قبول نموده بپذیرند

آخرین امتحان يك حرفه فنی بنظر اشخاصیکه مزایا و بدیهای کار را مینسجند و خیلی مهم میباشد اینستکه کیفیت و چگونگی و اندازه پاداش آنها در مقام سنجش در میآوردند و در وهله اول میزان حقوق آنها در نظر میگیرند و ضمناً هم باید همینطور باشد و پاداشهای دیگری را هم در بر خواهد داشت در قسمت پاداشها اول میخواهیم در موضوع حقوق آن صحبت نمائیم در تمام عالم اشخاص ذی فن از همه بیشتر حقوق میگیرند تمام خواص و مدماتیکه ذکر شد قیمت نسبی حرف و فنون را میرساند يك قانون اقتصاد در عالم حکمفرماست قیمت هر شیئی و هر شخص بسته بکمبایی و درجه احتیاج محیط به آن شخص یا چیز است احتیاج روز افزون ایران به مریبان ماهر و فنی تربیت بدنی برای همه محسوس است و در کمبایی ایشان هم لازم بتذکر و بیان نیست حرفه ما خیلی جوان و مراحل ابتدائی ترقی و نمو خود را میسپاید با اینحال در مدت قبلی که اشخاص در راه تحصیل و تمرین این فن مصروف داشته اند حقوق خوبی نیز برای آنان منظور شده ما باید بقانون فوق الذکر اعتماد کامل

داشته و بدانیم بهمان نسبت که ما یکایک ترقیات فنی خود را بیسازیم و اجتماعاً هم جمعیتی فنی تشکیل دهیم حقوق ما هم دوش بدوش سایر مشاغبه که سالهاست جای خود را باز کرده و مورد احتیاج است خواهد شد. علاوه باید دانست که فقط در نظر گرفتن حقوق در انتخاب شغل اشتباه بزرگی است زیرا پول فقط پاره‌ای از آموختن زندگی را تهیه می‌نماید اکثر پاداش‌ها و نتایج مطلوبه زندگی را با پول نمیتوان خرید در صورتیکه بدون آن نتایج و آموختن خوشحالی و موفقیت میسر نیست.

ما میتوانیم هزاران خادع حقیقی دالم بشریت را بترتیب ذکر نماییم ولی هیچ‌یک را برای خاطر حقوق کرافتی که دریافت نموده و نمایم نمیشناسیم و مادیات معرف ایشان نیست فن تربیت بدنی نوید پادشاهای گرانسپای بسیاری را میدهد و یکی از خدمات برجسته و عالی اجتماعی محسوب میشود خوشحالی ابدی و دائمی در اینست که نهایت کوشش را مبذول داشته اید که فرزندان مین را خوشحال نموده آسایش بدنی و سلامتی و سعادت آنها را از این راه فراهم نمائید. بیشتر اشخاص انواع بازیها و مسابقات دای دوستانه و سایر اعمالی که مربوط به تربیت بدن است دوست میدارند لذا تعلیم و تربیت و کار در نزد مربی خوب و جدی جنبه هزل و شوخی ندارد یک اثر مریح و نشاط‌فریبی در تعلیم جوانان میباشد جوانان زنده و جدی در عین حال شاکر و مهربانند بزرگترین پادشاه در حقیقت همان خدمت‌باشان و زندگی در اجتماعات آنانست عده‌ای از مرده یادگارهای خود را روی سنگها کتیبه میکنند بعضی در راه آهن‌ها و برخی در وضع قوانین عده در علوم گروهی در موسیقی و نقاشی اثری از خود یادگار میگذارند جماعتی اثر کار و یادگارهای خود را روی بار آوردن بدنهای متناسب و اندام موزون و شاهکارهای خلقت باقی میگذارند. کسانی که تعلیم و تربیت بدنی را شغل خود قرار میدهند تربیت زندگان یعنی کودکان و مردان و دختران و بانوان را بر جمادات ترجیح میدهند آیا ممکن نیست بدین وسیله هزاران مرتبه بیشتر بجامعه و مین خدمت نمود؟ در قضیه انتخاب شغل و حرفه آتیه هر مرد وزن دیر یا زود باید مسئولیت خویش را بگردن گیرند زیرا دیگری این امر مهم را نمیتواند برای او بخوبی انجام دهد حال چه تصور می‌کنید؟ منتظر یش آمد به نشینم یا سر نوشت خویش را بدست گیریم آیا عامل اجراء نقشه دیگران باشیم یا خود طراح نقشه شویم که اثر شاهکارهای ما شامل افراد حاضر و آتیه مین گردد؟ میخواهیم جمادات و فداکاری ما در راه ایران بزرگ و برسته باشد یا کرجک و حنیر؟ آیا میخواهیم مرفق باشیم یا سرباز دیگران؟ می خواهیم با جمادات سروکار داشته باشیم یا با اشخاص زنده؟ میل داریم مادی و خورد خواه باشیم یا برای پاداش‌های عالی و دائمی و رضایت وجدان و آرامش خیال کار کنیم.

سؤالاتی که در انتخاب شغل باید جواب دهیم اینست آنها را باید باهوش و درایت و منطق صحیح جواب گوئیم نه با امید کورکورانه و احساسات غلط بعد از جواب این پرسشها موقع انتخاب است پس از انتخاب باید بررسی و تکمیل برداشته نقشه صحیح خود را طرح نماییم و بکوشیم تا نهایت آموختن و مصلحت‌پرایی برسیم.